

USDAD
Uluslararası Sosyal Bilimler Programları
Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

Meşrutiyet Caddesi, Bayındır 2 sok, 54 /16

Çankaya -Ankara

Tel: (0312) 211 0281

Faks: (0312) 211 0289

usdad@usdad.org.tr

<http://www.usdad.org.tr/>

İÇİNDEKİLER

USDAD Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi.....	3
MADDE 1 Dayanak, Amaç ve Kapsam	3
MADDE 2 Tanımlar	3
MADDE 3 FEDEK Akreditasyonunun Amaçları	3
MADDE 4 Akreditasyon Başvurusu Yapabilecek Programlar ve Kurumları.....	3
MADDE 5 Akreditasyona Başvuru Süreci	4
Akreditasyon İçin İlk Kez Başvuran Programlar	4
Akreditasyon Süresi Dolan Programlar.....	5
MADDE 6 Program Değerlendirme Takımları.....	5
MADDE 7 Programların Değerlendirilmesi ve Ölçütlerin Yorumlanması.....	6
MADDE 8 Program Değerlendirme Sürecinin Aşamaları	6
MADDE 9 Değerlendirme Sürecinin Ayrıntıları.....	7
MADDE 10 Tutarlılık ve Yazım Kontrolleri	10
MADDE 11 Akreditasyon Kararları	10
MADDE 12 Akreditasyon Kararlarının Topluma Duyurulması	13
MADDE 13 İtirazlar	14
MADDE 14 Değerlendirme Dönemi İçindeki Değişiklikler	16
MADDE 15 Yönergede Değişiklik	17
MADDE 16 Yürürlük	17

USDAD Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları

Yönergesi MADDE 1 Dayanak, Amaç ve Kapsam

Bu yönerge, “Sosyal Bilimlerle İlgili Fakülteleri Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (USDAD)” Tüzüğü ile USDAD Çalışma Yönetmeliği uyarınca hazırlanmıştır.

Bu yönergenin amacı, USDAD’ın program değerlendirme ve akreditasyon uygulama esaslarını düzenlemektir.

MADDE 2 Tanımlar

Bu yönergede geçen:

SBF; Sosyal Bilimle İlgilenen (Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya , İnsan ve Toplum Bilimleri, İktisadi İlimler, İşletme , Siyasal vb. Fakültelerdedeki programlara sahip olan fakülteleri,

USDAD; SBF Değerlendirme Kurulu’nu,

Yönetim Kurulu; USDAD Yönetim

Kurulu’nu, **DABK;** Değerlendirici Aday

Belirleme Kurulu,

Ölçütler, SBF öğretim programlarının akreditasyonunda kullanılacak USDAD

Değerlendirme

Ölçütlerini,

Kurum; akreditasyon için başvuru yapan programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumunu (üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü)

tanımlamaktadır.

MADDE 3 USDAD Akreditasyonunun Amaçları

- (a) SBF programlarının USDAD tarafından akreditasyonu gönüllülük esasına dayalı bir süreç olup USDAD akreditasyonu ile SBF programlarının öğretim kalitesinin yükseltilmesi ve sürekliliğine katkıda bulunmak üzere;
 - (b) Başvuruda bulunan SBF programlarından değerlendirme ölçütlerini sağlayanları belirlenmesi,
 - (c) Ölçütleri sağlayan programları ilan ederek toplumu, öğrenci adaylarını, öğrenci velilerini, ilgili eğitim-öğretim kurumlarını, ilgili dernek ve kuruluşları, olası işverenleri ve devlet kurumlarının bilgilendirilmesi,
 - (d) SBF’deki mevcut öğretim programlarının sürekli iyileştirilmesi ve yeni programların geliştirilmesi konularında yönlendiricilik yapılması,
- amaçlanmaktadır.

MADDE 4 Akreditasyon Başvurusu Yapabilecek Programlar ve Kurumları

(a) SBF lisans öğretim programlarının akreditasyonu için değerlendirilme başvurusu yapılabilir.

(b) Değerlendirilme başvurusu yapılacak bir programın, başvuru tarihinden önce mezun vermiş olması gereklidir.

(c) Akreditasyon başvurusu yapılan bir program için kurumda ikinci öğretim de uygulanmaktaysa, bu programın değerlendirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:

- (d) Akreditasyon başvurusu yapılan bir program için kurumda ikinci öğretim de uygulanmaktaysa, bu programın değerlendirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır:
- (1) Başvuru hem normal öğretim, hem de ikinci öğretim için yapılmalıdır.
 - (2) Kurumlar bu programın USDAD ölçütlerini sağladığını hem normal öğretim hem de ikinci öğretim için ayrı ayrı göstermek zorundadır.
 - (3) Normal öğretim programları daha önceden değerlendirilmiş olmasına karşın, o sırada henüz açılmamış veya mezun vermemiş oldukları için değerlendirilmemiş ikinci öğretim programlarının başvuruları mezun verdikten sonraki normal öğretim programlarının ilk genel değerlendirmesinde yapılır.
- (e) Programlarının USDAD tarafından akreditasyonunu isteyen çok yerleşkeli bir kurumun birbirinden fiziki ve idari olarak anlamlı farklılıklar gösteren her yerleşkesi, değerlendirme sürecinde ayrı bir kurum olarak kabul edilecektir.
- (f) USDAD ile karşılıklı tanıma anlaşması olan başka akreditasyon ajansları tarafından akredite edilmiş programlar bu akreditasyonlarının süreleri tamamlanmadan USDAD akreditasyonu için başvuru yapamazlar.

MADDE 5 Akreditasyona Başvuru Süreci

5.1 Akreditasyon İçin İlk Kez Başvuran Programlar

- (a) Akreditasyon amacıyla bir ya da daha fazla programı için ilk kez değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum bu isteğini yazılı olarak USDAD'a değerlendirmenin yapılacağı yılın Ocak ayı sonuna kadar iletir. Kurum, bu yazıda hangi programlar için başvuru yapmak istediğini bildirir ve programlar hakkında kısa açıklamaları içeren tanıtıcı özet bilgiyi de ek olarak gönderir.
- (b) USDAD,a akreditasyon başvurusu yapılan programların değerlendirilmeye alınıp alınamayacaklarını, değerlendirmeye alınabilecek programlar için belirlenen toplam akreditasyon ücretini ve ödeme koşullarını kuruma en geç Şubat ayı sonuna kadar bildirir.
- (c) Kurumun akreditasyon talebi, USDAD'ın bildirimini ve koşullarını kabul ettiğine ilişkin teyit mektubunu USDAD'a Mart ayı sonuna kadar göndermesiyle kesinleşir. Bu tarihe kadar teyit mektubu göndermeyen kurumların başvuruları geri çekilmiş sayılır.
- (d) USDAD,a akreditasyon talebi kesinleşen programlar için değerlendirme takımı kurma çalışmalarına başlar.
- (e) Kurum, akreditasyon talepleri kesinleşen programlarının her biri için USDAD tarafından belirlenmiş format ve içerikte bir özdeğerlendirme raporu hazırlar, her programa ilişkin özdeğerlendirme raporunun ve eklerinin elektronik dosyalarını elektronik ortamda USDAD'a değerlendirmenin yapılacağı yılın Temmuz ayı sonuna kadar gönderir.
- (f) Kurumlar tarafından USDAD'a gönderilen özdeğerlendirme raporları istenen formata uygunluk bakımından USDAD tarafından incelenir. USDAD, özdeğerlendirme raporlarının format uygunluğunu ve uygun olmayanlar için belirlenen hususların giderilmesini ilgili kuruma Ağustos ayı sonuna kadar bildirir.
- (g) Özdeğerlendirme raporları format bakımından uygun bulunan programlar ve format yetersizliklerini 15 gün içinde gideren programların değerlendirme süreci USDAD tarafından başlatılır. Belirlenen hususları, USDAD tarafından bildirilmesini takiben 15 gün içinde gidermeyen programların başvuruları kurumları tarafından geri çekilmiş

- sayılır.
- (h) Başvuru sayısının yüksek olması durumunda, USDAD aynı değerlendirme yılı içinde ikinci bir başvuru dönemini ve buna bağlı olarak ikinci bir değerlendirme takvimi belirleyebilir.

5.2 Akreditasyon Süresi Dolan Programlar

- (a) USDAD, akreditasyon süresi dolacak olan programların bağlı olduğu kurumlara, akreditasyon sürelerinin dolacağı tarihten bir yıl önceki Aralık ayının sonuna kadar bir hatırlatma yazısı gönderir.
- (b) Bu tür programların başvuru işlemlerinde, akreditasyon için ilk kez başvuru yapacak programlar için Madde 5.1’de verilen süreç aşağıdaki farklılıklarla uygulanır.
 - (1) Akreditasyon süresi dolacak olan ve USDAD tarafından genel değerlendirme ya da ara değerlendirme işlemi görecektir programlar için değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum bu isteğini yazılı olarak USDAD’a akreditasyon sürelerinin dolacağı tarihten bir yıl önceki Ocak ayının sonuna kadar iletir. Kurum, bu yazıda hangi programlar için başvuru yapmak istediğini bildirir ve ek olarak gönderir.
 - (2) Ara rapor ya da ara ziyaret değerlendirmesi yapılacak programlar kapsamlı bir özdeğerlendirme raporu yerine, yalnızca bir önceki genel değerlendirmede saptanmış olan zayıflık, kaygı ve gözlemler odaklı bir rapor hazırlarlar, bu raporu ve eklerini elektronik ortamda USDAD’a değerlendirmenin yapılacağı yılın Temmuz ayı sonuna kadar gönderirler. Bu tarihe kadar ara rapor göndermeyen programlar başvuru yapmamış sayılır.
- (c) Raporla kanıt göster ve ziyaretle kanıt göster değerlendirmelerinde, kurum değerlendirme isteğini akreditasyon kararı verilen yılın Eylül ayının sonuna kadar yazılı olarak USDAD’a iletir. Değerlendirme isteği USDAD 'a iletilmeyen programlar için kurumlar değerlendirme başvurusu yapmamış sayılır. Kanıt göster değerlendirmesi yapılacak programlar, son ara değerlendirmede saptanmış olan ve devam eden zayıflıklar odaklı bir ara rapor hazırlar, raporun ve eklerinin elektronik dosyalarını, elektronik ortamda değerlendirmenin yapılacağı yılın Kasım ayı sonuna kadar USDAD’a gönderir. Bu tarihe kadar ara rapor göndermeyen programlar başvuru yapmamış sayılır..

MADDE 6 Program Değerlendirme Takımları

- (a) SBF programlarını değerlendirecek takımlar, USDAD’da görev yapmakta olan ya da daha önce görev yapmış olan üyeler arasından ya da gerektiğinde en az iki dönem USDAD değerlendiriciliği yapmış deneyimli program değerlendiricileri arasından USDAD tarafından seçilmiş bir takım başkanı ve eldeki program değerlendiricisi havuzundan USDAD tarafından seçilmiş program değerlendiricilerinden oluşur.
- (b) Gerekli görülüyorsa, takım eş başkanı ve/veya eş değerlendiriciler de kullanılabilir.
- (c) Genel değerlendirmelerde, ara ziyaretlerde ve “kanıt göster” değerlendirmelerinden sonraki ilk ara değerlendirmelerde takımlar en az üç kişiden oluşur.
- (d) Ara ziyaret gibi değerlendirmenin odağının çok kısıtlı ve değerlendirilecek iki program arasında önemli ölçüde örtüşme olduğu durumlarda takımdaki üye sayısı azaltılabilir.
- (e) Değerlendirme takım üyeleri belirlenirken,
 - (1) İlgili kurumla olası bir çıkar çatışması/çakışması,
 - (2) Takım içi; kurumsal dağılım, akademik - alan temsil dengesi, kadın/erkek dengesi,
 - (3) Takım eş başkanı ve/veya eş-değerlendirici gereksinimi,
 - (4) Program değerlendiricilerinin ulaşım gereksinimlerigibi hususlar göz önünde bulundurulur.
- (f) Program değerlendirme takımlarının oluşumu en geç Eylül ayının sonuna kadar kesinleştirilir, ilgili kurumlara USDAD tarafından bildirilir ve kurumlardan USDAD-Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi (Sürüm 2.0 - 26.12.2017)

özdeğerlendirme (ya da ara değerlendirme) raporlarının ve eklerinin basılı ve elektronik birer kopyalarını takım üyelerine iletmeleri istenir.

- (g) Bu noktadan itibaren takımın kurumla olan tüm haberleşmeleri ve düzenlemeler takım başkanı ve programları yürüten fakültenin dekanının veya ilgili dekan yardımcısının ortak sorumluluğunda ve işbirliğiyle yürütülür.
- (h) Takımın ulaşım ve konaklama gereksinimleri takım başkanının koordinasyonunda USDAD tarafından sağlanır.

MADDE 7 Programların Değerlendirilmesi ve Ölçütlerin Yorumlanması

Başvuran programların değerlendirilmeleri, bu programların değerlendirme ölçütlerini sağlayıp sağlamadığını belirlemek için yapılır. Ölçütlerin değerlendirme sürecinde kullanımı sırasında aşağıdaki noktalara dikkat edilmelidir.

- (a) Her ne kadar kurumlar kendi farklı terminolojilerini kullanabilirlerse de, USDAD ölçütlerini kullanarak yapılan değerlendirmelerde kurumların farklı terminolojilerinin USDAD Değerlendirme Ölçütleri belgesinde, "Tanımlar" bölümündeki tanımlarla tutarlı olarak kullanılması gerekmektedir.
- (b) Öğretim programlarındaki derslerin ve ders içeriklerinin seçimi ve düzenlenmesinde programları yürüten kurumlar özgürdür. Bu düzenlemelerde niteliksel faktörler kredi-saat gibi niceliksel faktörlerden daha önemlidir. Öğretim programının ölçütlerde verilen genel ilkeleri sağlayıp sağlamadığı titizlikle kontrol edilmelidir.
- (c) Öğretim yöntemleri ve bu yöntemlerin kullanımı ile öğrenme düzeyini belirleme yöntemleri sürekli gelişim göstermektedir. Bir derste ya da bir programın tümündeki derslerde geleneksel bir öğretim yöntemi de kullanılsa yenilikçi bir öğretim yöntemi de kullanılsa, program çıktılarına ulaşıldığından emin olmak için öğrenme düzeyi çağdaş ve en güvenilir yöntemlerle değerlendirilmelidir.
- (d) USDAD tarafından değerlendirilecek bir program, adında özel bir alan vurgulaması bulunsun ya da bulunmasın, temelde bir SBF öğretim programı olmalıdır; dolayısıyla, bir SBF öğretim programının değerlendirilmesinde,
 - (1) program adındaki sözcükler ya da vurgulama ne olursa olsun bir SBF öğretim programı olarak yeterli olması ve
 - (2) programın veya program opsiyonunun adındaki alan vurgusunu yansıtması öncelikle göz önünde tutulmalıdır.
- (e) Bir programın adı, programa özgü ölçütü bulunan bir ya da daha fazla programla ilişkili ise bu program ilgili tüm programların ölçütlerini de sağlamalıdır.
- (f) USDAD ölçütleri arasında programa özgü ölçütü olmayan bir programın akreditasyon başvurusunda, program ölçütünün bulunmaması nedenine bağlı olarak USDAD tarafından verilecek karar doğrultusunda, değerlendirme programa özgü herhangi bir ölçüt kullanılmadan yapılabilir.
- (g) Ölçütlerde kullanıldığı şekli ile, “-meli” ve “-malı” ekleri, programların akredite edilmeleri için asgari düzeyde sağlanması beklenen ve tanımı açık zorunlulukları göstermektedir. Ölçütlerdeki ifadelerde “beklenir” sözcüğü, değerlendirmeyi etkileyebilecek daha az kısıtlayıcı öneriler için kullanılmıştır. Diğer taraftan, “-bilir” eki ise serbestlik tanıma anlamında kullanılmıştır.

MADDE 8 Program Değerlendirme Sürecinin Aşamaları

Nitel ve nicel etmenlerin değerlendirmesini içeren ve sonunda bir akreditasyon kararı

verilecek program değerlendirme s¼reci aşağıda verilen ¼ ařamadan oluşur:

- (a) **Kurumun Hazırladığı Özdeğerlendirme Raporunun İncelenmesi:** Özdeğerlendirme raporu, kurumun akreditasyon için başvurduğu programları, bu programların yürütülmesinde uygulanan süreçleri ve ilgili tüm akademik ve idari birimleri belli bir formatta açıklayan ve değerlendirilen kuruma ait bir tanıtım belgesidir. Özdeğerlendirme raporunun incelenmesi sırasında değerlendirme takımı üyelerince eksik görülen ya da yetersiz bulunan her türlü bilgi ve belge kurum ziyaretini beklemeden kurumdan istenir. Kurumlar, değerlendirilecek programlarının her birinden değerlendiriciler tarafından belirlenecek rastgele bir yöntemle seçilecek mezunların not belgelerini (transkript) ziyaret öncesi incelemeleri için değerlendirme takımına gönderecektir.
- (b) **Kurum Ziyareti:** Değerlendirme takımı, özdeğerlendirme raporunu ve kurumdan istenen ek bilgi ve belgeleri incelemesinin yanı sıra, bir kurum ziyareti ve yerinde inceleme yapar. Kurum ziyaretinin değerlendirme takımı açısından üç amacı vardır:
- (1) Özdeğerlendirme raporunda yeterince açıklanamayacak durumları değerlendirmek. Örneğin, akademik ortam, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının motivasyonu, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin sürekliliği ve kararlılığı, personel ve öğrencilerin niceliği ve niteliği, özdeğerlendirme raporunda yazılı olarak belgelenmesi kolay olmayan diğer durumlar.
 - (2) Kurumun güçlü ve gelişmeye açık yanlarını belirlemesine yardımcı olmak.
 - (3) USDAD değerlendirme ölçütlerinin sağlandığının kanıtı olarak kurum tarafından hazırlanan belge ve bilgileri incelemek, fiziksel olanakları yerinde görmek.
- (c) **Değerlendirme Takımı Tarafından Rapor Hazırlanması:** Değerlendirme takımı kurum ziyareti yapılmışsa, ziyareti izleyen, yapılmamışsa Yetersizliklerin Açıklaması belgesinin kuruma gönderilmesini izleyen altmış (60) gün içinde, bir taslak rapor hazırlar ve USDAD'a teslim eder. Bu belgede, özdeğerlendirme veya ara raporun içeriği, kurumdan talep edilen bilgi ve belgeler ve kurum ziyareti sırasında yapılan görüşmeler, görülen mekanlar, incelenen belgeler, edinilen bilgiler ile kurumun çıkış bildirimine veya Yetersizliklerin Açıklaması belgesine verdiği 30-gün yanıtı da göz önünde tutulur.

MADDE 9 Değerlendirme Sürecinin Ayrıntıları

Bir programın ilk akreditasyonuna karar vermek ya da akredite olmuş bir programın genel ya da ara akreditasyon değerlendirmesini yapabilmek için ayrıntılı bir incelemeye gerek vardır. Bu tür bir inceleme, değerlendirme takımlarınca USDAD tarafından hazırlanan “**USDAD Değerlendirme Kılavuzu**”nda verilen esaslara göre yürütülür. Değerlendirme sürecinin bazı önemli ayrıntıları aşağıda verilmiştir.

- (a) Akreditasyonun yenilenmesi için, her programın beş (5) yıllık zaman aralıklarında ayrıntılı değerlendirmesi yapılmalıdır. “Genel Değerlendirme” olarak adlandırılan bu tür ayrıntılı değerlendirmeler, bir kurumun akredite olmuş tüm programları için USDAD tarafından olabildiğince eş zamanlı yürütülür. Bu eş zamanlama, hiç bir programın altı (6) yıldan uzun bir süre değerlendirilmemesine yol açmayacak şekilde düzenlenir. Akreditasyon süresi aynı kurumda daha yakın bir zamanda genel değerlendirmesi yapılacak başka programlarla eş zamanlama sağlamak amacıyla beş (5) yıldan daha kısa tutulabilir. Bu tür süre değişiklikleri ilgili kurumun onayı alınarak yapılır.
- (b) Eğer bir programa akreditasyon verilmezse ya da verilmiş olan akreditasyon yapılan bir değerlendirme sonucunda kaldırılırsa, kurum bu karara itiraz edebilir ve ayrıntıları USDAD-Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi (Sürüm 2.0 - 26.12.2017)

Madde 13'te verilen şekliyle hemen yeniden değerlendirme isteyebilir. Bu tür bir yeniden değerlendirme istemi USDAD Yönetim Kurulu'nca yerinde görülürse, USDAD

tarafından yapılacak yeniden değerlendirme ayrıntılı bir genel değerlendirme şeklinde yapılır.

- (c) Bir yeniden genel değerlendirmede bazı zayıflıklar ya da eksiklikler saptanması dönemsel genel değerlendirmeyi beklemeden bir ara değerlendirme yapılmasını gerektirir. Ara değerlendirmeler, yalnızca bir önceki genel değerlendirmede belirtilmiş gözlemler, kaygılar, zayıflıklar, eksiklikler ve kurumun bu yetersizlikleri giderme doğrultusunda aldığı önlemler ve gerçekleştirdikleri iyileştirmeler üzerinde odaklanır. Bir ara değerlendirme, bir önceki değerlendirmede belirtilmiş yetersizliklerin türüne bağlı olarak odaklanmış bir kurum ziyaretini de içerebilir. Ara değerlendirmede kurum tarafından sağlanan bilgiler, belgelerde ve/veya ziyaret sırasında edinilen bilgiler, belgelerde, yapılan görüşmelerde ve mekan ziyaretleri sırasında, değerlendirme ölçütleriyle ilgili bir önceki değerlendirmede belirtilmemiş yeni yetersizlikler ve gözlemler belirlenirse, bu yeni yetersizlikler ve gözlemler değerlendirme raporunda ayrı bir bölüm altında yer alır ve bir önceki değerlendirmeden sonra olduğu saptananlar Madde 14 kapsamında düşünülerek, programa verilecek akreditasyon kararında dikkate alınır, diğerleri ise akreditasyon kararını etkilemez.
- (d) Ara ziyaret gerektirmeyen, yalnızca ara rapora dayalı değerlendirmelerde, aynı dönemde kurumun ziyaret gerektiren başka programları değerlendirilmeyecekse, kurum tarafından gönderilen ara raporlar Madde 6 kapsamında kurulan değerlendirme takımları tarafından değerlendirilir. Ara rapor ve kurumdan istenen ek bilgilerin değerlendirmesini yansıtan Yetersizliklerin Açıklaması belgesi değerlendirme takımı tarafından kuruma gönderilir. Kurumun, Yetersizliklerin Açıklaması belgesine yanıt vermesi durumunda, taslak rapor kurumun 30-gün yanıtlarını ve bu yanıtlara ilişkin takım değerlendirmelerini de içerecek şekilde hazırlanır. Hazırlanan taslak raporun elektronik kopyası, takım başkanı tarafından USDAD Başkanına elektronik ortamda gönderilir. Tutarlılık ve yazım kontrolleri tamamlanan raporlar, USDAD değerlendirme takvimine göre, USDAD Yönetim Kurulu üyelerinin onayına sunulur. Onaylanan raporlar, kurumlara verilecek kesin raporlardır.
- (e) Değerlendirme takımının kurumu ziyaret tarihi, takım üyelerine ve kuruma uygun olacak şekilde takım başkanı ve kurumun yetkili yöneticisi (genellikle dekan ya da ilgili dekan yardımcısı) tarafından ortaklaşa kararlaştırılır.
- (f) Ziyaret takımının ziyaret sırasındaki inceleme ve değerlendirme etkinlikleri, ziyaret takımının ek bilgi, ek belge, görüşme ve inceleme isteklerini de karşılayacak şekilde ziyaret öncesinde takım başkanı ve ziyaret edilen kurumun yetkili yöneticisi eşgüdümünde tüm ayrıntıları ile ortaklaşa planlanır. Program değerlendiricilerinin ziyaret planına yönelik isteklerinin ayrıntıları ilgili programın yöneticisi (genellikle bölüm başkanı ya da ilgili bölüm başkan yardımcısı) ile değerlendirici arasında ortaklaşa planlanır, dekan ve takım başkanı bu konuda bilgilendirilir. Öğrenci değerlendiricinin kurum ziyareti sırasındaki çalışmalarını içeren plan, takım başkanı ve öğrenci değerlendirici ile ortaklaşa oluşturulup takım başkanı tarafından dekana iletilir.
- (g) Gözlemciler, değerlendirme takımlarına ancak takım başkanı ve kurumun izni ile katılabilir.
- (h) Yönetim, öğrenci hizmetleri, kütüphane, bilgisayar ve enformatik alt yapısı, diğer bölüm ve fakülteler gibi akademik birimlerin desteği, vb. genel kurumsal işlemlere ilişkin konular, yalnızca değerlendirilen programlara verilen hizmetler açısından değerlendirmeye alınacaktır.
- (i) Ziyaret bulgularının bildirimini.

- (1) Ziyaret takımı, kurum ziyaretinin son etkinliği olarak gerçeklere dayalı bulgularını, üniversitenin rektörüne ya da yerine gösterdiği kişiye ve kendisinin uygun göreceği kurum personelinden oluşan gruba sözlü olarak sunar. Bu bildirim “Çıkış Bildirimi”, çıkış bildiriminin yapıldığı toplantı “Çıkış Görüşmesi” olarak adlandırılır.
- (2) Çıkış bildirimini, ziyaret sonucu elde edilen bulgulara dayanan değerlendirmeleri yansıtmalıdır. Bu değerlendirmeler, kuruma verilecek kesin rapora dönüşme sürecinde değiştirilebilir.
- (3) Ziyaret takımları, sözlü olarak sundukları yetersizlikleri çıkış görüşmesinin bitiminde yazılı olarak kuruma verir.
- (4) Kurum, değerlendirme takımının bıraktığı yazılı yetersizlik açıklamalarına ziyareti izleyen otuz (30) günlük süre içinde yanıt verebilir. Bu süre içinde kurumdan USDAD’a herhangi bir yanıt ulaşmaması, çıkış bildirimindeki tüm değerlendirmelerin kurumca kabul edildiği ve bu değerlendirmelere kurumca yanıt hakkından vazgeçildiği anlamına gelir.
- (5) Kurumca verilecek 30-gün yanıtının amacı, çıkış bildiriminde sunulan takım değerlendirmesinin dayandırıldığı bilgi ve izlenimlerdeki “maddi hataları” düzeltmektir. Kurum 30-gün yanıtında değerlendirme takımınca değerlendirme raporunun hazırlığında göz önünde bulundurulmak üzere ek bilgi de sunabilir. Çıkış bildirimlerine kurumlardan yanıt verildiği durumlarda, USDAD her ne kadar esnek bir yaklaşım içinde olacaksa da, genellikle akreditasyon kararlarını değerlendirilen programların ziyaret sırasındaki durumuna dayandıracaktır. Ancak, ziyaret sırasında saptanan yetersizlikler, gerekli düzeltme ya da değişikliklerin ziyaret sonrası 30-gün içinde kararlaştırılmış ve uygulanmaya başlanmış olmaları ve yetkili yöneticilerce imzalanmış resmi belgeler ile kanıtlanmış olması durumunda düzeltilmiş sayılırlar. Bir sorunu düzeltmeye yönelik bazı girişimlerde bulunulmuş ve bazı önlemler alınmaya başlanmış olmasına rağmen bu önlemlerin etkilerinin tam olarak sonuç vermeye başlamadığı durumlarda ya da yalnızca bazı iyi niyet işaretlerinin görüldüğü durumlarda, düzeltici önlemlerin (örneğin: yeni bir öğretim üyesinin işe alınması işlemlerinin başlatılması, yeni bir ders etkinliğinin eklenmesi, ek mali kaynak ya da teçhizat planlanması) etkileri USDAD tarafından bir sonraki planlanmış ara ziyaret ya da ara rapor değerlendirilmesi sırasında dikkate alınır.
- (6) Her kurum ziyareti sonrasında, ziyaret takımı temel bulgularını ve akreditasyon önerilerini içeren bir taslak değerlendirme raporu hazırlar. Bu taslağın değerlendirilen programları yürüten fakülte geneli için ayrı bir bölüm, her program için de ayrı birer bölüm içermesi beklenir. Ziyaret edilen kurumdan çıkış bildirimine yanıt verilmesi durumunda, taslak rapor kurumun 30-gün yanıtlarını ve bu yanıtlara ilişkin takım değerlendirmelerini de içerecek şekilde hazırlanır. Hazırlanan taslak rapor, takım başkanı tarafından USDAD Başkan’ına yazılı olarak teslim edilir. Tutarlılık ve yazım kontrolleri yapılan raporlar USDAD değerlendirme takvimine göre USDAD Yönetim Kurulu üyelerinin onayına sunulur. Onaylanan raporlar, kurumlara verilecek kesin raporlardır.
- (7) Kuruma verilen yazılı çıkış bildirimini genellikle aşağıdaki türden ifadeleri içerir
 - i. Güçlü yanların bildirimini – örnek: Programın yürütüldüğü bölümdeki öğretim üyesi kadrosunun altyapısı ve uzmanlık dağılımı programın tüm alanlarını dengeli ve nitelikli bir şekilde fazlasıyla kapsamaktadır.

- ii. Kaygı bildirimini – Kaygı, bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu ve bu ölçütün ileride

sağlanmayabileceğini gösterir. Dolayısıyla, ölçütün sağlanmasının devamını garanti etmek için kurumca olumlu bir girişim yapılmasında yarar vardır.

- iii. Zayıflık bildirimini – Zayıflık, bir ölçütün kısmen sağlandığını, ancak bu durumun zorlukla elde edildiğini ve bir sonraki genel değerlendirmeye kadar programın niteliğinde bir bozulma olmayacağı garantisini bulunmadığını gösterir. Dolayısıyla, ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için kurumca düzeltici önlemler alınması gereklidir.
- iv. Eksiklik bildirimini – Eksiklik, bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir. Dolayısıyla, program ölçütüyle uyum içinde değildir. Bu ölçütün sağlanması için kurumca acil önlemler alınması gereklidir.
- v. Gözlem bildirimini – Gözlem, değerlendirmede kullanılan ölçütler ile doğrudan ilgili olan ya da olmayabilen bir izlenim, yorum ya da öneridir ve kurumun programlarını daha da geliştirmek için gösterdiği sürekli çabalara yardımcı olmak üzere belirtilmiştir.

MADDE 10 Tutarlılık ve Yazım

Kontrolleri

Programların akreditasyon değerlendirmesi sonucunda, kurumlara yapılacak bildirimlerin hem değerlendirmeler hem de şekilsel olarak birbirleriyle tutarlı olmaları, her türlü yazım yanlışlarından arındırılmış olmaları gerekmektedir. Taslak raporların USDAD tarafından görüşülmesinden önce, değerlendirme tutarlılığının üç düzeyde sağlanmış olmasına dikkat edilir.

- (a) Takım içi tutarlılık: Bir kurumun değişik programlarını değerlendiren takımda, bu programların belirli bir ölçütteki benzer yetersizliklerinin değerlendirmesi tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından takım üyelerinin hepsi sorumludur, ancak sorumluluk takım başkanına aittir. Takım içi tutarlılığın kurum ziyaretinin son gününde yapılacak çıkış görüşmesinden önce sağlanmış olması gerekir.
- (b) Takımlar arası tutarlılık: Bir değerlendirme döneminde farklı kurumlarda yapılan program değerlendirmelerinde, belirli bir ölçütteki benzer yetersizliklerinin değerlendirmesi tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından, birincil düzeyde bu kurumların değerlendirme takımlarının başkanları sorumludur. Ancak, bu düzeydeki tutarlılığı garanti etmek için, mümkünse o dönem takım başkanlığı yapmamış olan USDAD üyelerinden oluşturulacak bir tutarlılık kontrol komitesi takımlar arası tutarlılık kontrollerini yapar. Olası tutarsızlıklar ilgili takım başkanları ve gerekiyorsa, program değerlendiricileri devreye alınarak giderilir.
- (c) Yıllar arası tutarlılık: Bir ölçütteki benzer yetersizliklerin değerlendirmesi, bu yetersizliklerin farklı değerlendirilmesine ilişkin kesin bir USDAD kararı bulunmuyorsa, yıllar içinde tutarlı olmalıdır. Bu düzeydeki tutarlılığın sağlanmasından, birincil düzeyde her yıl kurulmakta olan takımların başkanları sorumludur. Ancak, bu düzeydeki tutarlılığı garanti etmek için, o dönem kurulacak olan tutarlılık kontrol komitesi yıllar arasındaki tutarlılık kontrollerini de yapar. Tutarlılık kontrolleri tamamlanan taslak raporlar USDAD tarafından görevlendirilen bir USDAD üyesi tarafından hem format, hem yazım hataları hem de üslup açısından gözden geçirilir ve düzeltilir. Düzeltmelerin yoğun olduğu durumlarda ilgili takım başkanları devreye alınır.

MADDE 11 Akreditasyon

Kararları

- (a) Akreditasyon kararlarında son söz USDAD'a aittir. Bu karar, ziyaret takımınca USDAD'a yapılan önerilere, kurumun ara raporuna dayalı kararlarda ise bu raporu inceleyen USDAD üyesinin önerilerine dayanılarak alınır.
- (b) USDAD programları niteliklerine göre sıralamaz. Programlar ya akredite edilir ya da edilmez. Akreditasyon kararları yalnızca bir sonraki değerlendirmenin türünü ve tarihini belirtir. Akredite edilen programlara, verilen akreditasyon süresince geçerli olacak ilgili sertifikalar verilir
- (c) Bir programın genel değerlendirilmesinde, USDAD ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünün sağlandığı sonucuna varılırsa, beş (5) yıllık akreditasyon verilir. Ara değerlendirmeler veya kanıt göster değerlendirmelerinde ise, verilecek akreditasyonun süresi bir önceki genel değerlendirme tarihinden itibaren, en fazla 5 (beş) yılı kapsayabilir. Bir programın genel değerlendirmesinde herhangi bir ölçütte "eksiklik" değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın, bir veya daha fazla ölçütte "zayıflık" değerlendirmesi yapılmışsa, akreditasyon yalnızca iki (2) yıl için verilir. İki (2) yıl süreli akreditasyon verilen programların akreditasyon geçerlik süresinin son yılı (ikinci yıl) içinde ara değerlendirmeleri yapılır. Ara değerlendirme, genel değerlendirme sırasında "zayıflık" ve "kayıp" değerlendirmesi yapılmış ölçütlere odaklı olarak yapılır. Ara değerlendirme sırasında herhangi bir ölçüt için yapılacak "eksiklik" veya "zayıflık" değerlendirmeleri, "eksiklik" olarak kabul edilir ve bu sonuca varılan tarihten itibaren bir (1) yıl içinde bu ölçütlere odaklanmış bir "kanıt göster" ara değerlendirmesi gerekir. Eğer bu odaklanmış "kanıt göster" ara değerlendirmesi sonucunda ilgili ölçütlerdeki "eksiklik"lerin hâlâ sürmekte olduğu saptanırsa, programın akreditasyonu uzatılmaz. Bu karar itiraza açıktır. Diğer taraftan, ara değerlendirmede herhangi bir ölçütte "eksiklik" veya "zayıflık" değerlendirilmesi yapılmayan programların akreditasyon süreleri en fazla üç (3) yıl süre ile, bir sonraki genel değerlendirme tarihine kadar uzatılır. Bir ara değerlendirmeyi takip eden kanıt göster değerlendirmesinde, daha önce tespit edilen zayıflıkların giderildiği saptanan programların akreditasyon süreleri en fazla iki (2) yıl süre ile bir sonraki genel değerlendirme tarihine kadar uzatılır.
- (d) Bir programın ilk kez genel değerlendirmesinde, bir veya daha fazla ölçütün hiç sağlanmaması nedeniyle "eksiklik" değerlendirmesi yapılmışsa, bu programa akreditasyon verilmez. Bu karar itiraza açıktır.
- (e) Akreditasyonu olan bir programın genel değerlendirmesinde bir veya daha fazla ölçütte "eksiklik" değerlendirmesi yapılmışsa bu sonuca varılan tarihten itibaren bir (1) yıl içinde bu ölçütlere odaklanmış bir "kanıt göster" ara değerlendirmesi gerekir. Eğer bu odaklanmış "kanıt göster" ara değerlendirmesi sonucunda ilgili ölçütlerdeki "eksiklik"lerin hâlâ sürmekte olduğu saptanırsa, programın akreditasyonu uzatılmaz. Bu karar itiraza açıktır. Programların akreditasyonları, "kanıt göster" ara değerlendirmesi sonucunda akreditasyonun uzatılmaması kararı alınmasına kadar devam eder. "Eksiklik"lerin giderildiği saptanan programların akreditasyon süreleri en fazla dört (4) yıl süre ile bir sonraki genel değerlendirme tarihine kadar uzatılır.
- (f) Verilmiş olan akreditasyon süresi içinde USDAD bir programın artık ölçütleri sağlamadığına dair bazı bilgiler edinirse, bu bilgiler hemen kuruma bildirilir ve USDAD'a otuz (30) gün içinde bir yanıt verilmesi istenir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse veya gelen yanıt USDAD tarafından yeterli bulunmazsa, USDAD gerekçeli iptal işlemlerini başlatabilir. Bu işlemler, gerekçeli iptalin uygulama nedenlerinin kuruma bildirilmesi ile başlar. Gerçek verileri belirlemek için bir kurum ziyareti

düzenlenebilir. İptal nedenlerini gösteren bir rapor hazırlanır, incelemesi ve otuz (30) gün içinde yanıtlanması için kuruma

iletilir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse veya gelen yanıt USDAD tarafından yeterli bulunmazsa, akreditasyon iptal edilir. Bu karar, gerekçelerinin açıklaması ile birlikte kuruma hemen bildirilir. Bu karar itiraza açıktır.

(g) USDAD aşağıdaki kararları alabilir.

- (1) **SGD** (Sonraki Genel Değerlendirme) – Bu karar programın uygulanan ölçütlere tam uyduğunu gösterir. Bu karar yalnızca genel bir değerlendirmeden sonra alınabilir ve süresi genellikle beş (5) yıldır.
- (2) **AR** (Ara Rapor) – Bu karar, programın niteliğinin bir sonraki genel değerlendirmeye kadar bozulmamasını garanti etmek için “zayıflık” bildirim yapılan ölçütlerin daha kuvvetli sağlanması gerektiğini gösterir. Zayıflığın niteliği, kurum tarafından alınacak düzeltici önlemlerin bir sonraki değerlendirmesi için kurum ziyaretini gerektirmemektedir. Ancak, kurumun, aldığı düzeltici önlemlere odaklanmış bir rapor vermesi gerekmektedir. Bu karar ancak bir genel değerlendirmede verilebilir ve süresi genellikle iki (2) yıldır.
- (3) **AZ** (Ara Ziyaret) – Bu karar programın niteliğinin bir sonraki genel değerlendirmeye kadar bozulmamasını garanti etmek için “zayıflık” bildirim yapılan ölçütlerin daha kuvvetli sağlanması gerektiğini gösterir. Zayıflığın niteliği, kurum tarafından alınacak düzeltici önlemlerin bir sonraki değerlendirmesi için kurum ziyaretini gerektirmektedir. Ziyaret öncesinde, kurumun, aldığı düzeltici önlemlere odaklanmış bir rapor vermesi de gerekmektedir. Bu karar ancak bir genel değerlendirmede verilebilir ve süresi genellikle iki (2) yıldır.
- (4) **RU** (Raporla Uzatma) – Bu karar bir önceki AR kararında belirtilen zayıflıkları gidermek üzere kurum tarafından yeterli önlemlerin alındığını gösterir. Bu karar yalnızca AR değerlendirmesinde alınabilir. Bu karar akreditasyonu bir sonraki genel değerlendirmeye kadar uzatır ve dolayısı ile süresi genellikle üç (3) yıldır.
- (5) **ZU** (Ziyaretle Uzatma) – Bu karar bir önceki AZ kararında belirtilen zayıflıkları gidermek üzere kurum tarafından yeterli önlemlerin alındığını gösterir. Bu karar yalnızca AZ değerlendirmesinde alınabilir. Bu karar akreditasyonu bir sonraki genel değerlendirmeye kadar uzatır ve dolayısı ile süresi genellikle üç (3) yıldır.
- (6) **RKG** (Raporla Kanıt Göster) – Bu karar akreditasyonu olan bir programın genel değerlendirmesinde eksiklikler saptandığını veya bir programın ara değerlendirmesinde bir önceki değerlendirmede saptanan zayıflıkların hâlâ sürmekte olduğunu gösterir. Eksikliklerin veya sürmekte olan zayıflıkların niteliği, bunları gidermek üzere kurum tarafından alınan önlemlerin değerlendirilmesi için bir kurum ziyaretini gerektirmemektedir. Ancak, kurumun, aldığı düzeltici önlemlere odaklanmış bir ara rapor vermesi gerekmektedir. Bu karar bir genel değerlendirmede veya AR veya AZ değerlendirmesinde alınabilir ve süresi genellikle bir (1) yıldır.
- (7) **ZKG** (Ziyaretle Kanıt Göster) – Bu karar akreditasyonu olan bir programın genel değerlendirmesinde eksiklikler saptandığını ya da bir programın ara değerlendirmesinde bir önceki değerlendirmede saptanan zayıflıkların hâlâ sürmekte olduğunu gösterir. Eksiklikleri ya da sürmekte olan zayıflıkları gidermek üzere kurum tarafından alınan önlemlerin değerlendirilmesi için bir kurum ziyareti gerektirmektedir. Bu karar bir genel değerlendirmede ya da AR ya da AZ değerlendirmesinde alınabilir ve süresi genellikle bir (1) yıldır.
- (8) **KU** (Kanıt Gösterle Uzatma) – Bu karar bir önceki KG kararında belirtilen

yetersizlikleri gidermek üzere kurum tarafından yeterli önlemlerin alındığını gösterir.

Bu karar yalnızca RKG veya ZKG değerlendirmesinden sonra alınabilir. Bu karar akreditasyonu bir sonraki genel değerlendirmeye kadar uzatır ve dolayısı ile süresi iki (2) yıl ile dört (4) yıl arasındadır.

- (9) **AV** (Akreditasyon Vermeme) – Bu karar, akreditasyonu bulunmayan yeni bir programın değerlendirilmesinden sonra ya da bir programın RKG veya ZKG değerlendirmesinden sonra alınabilir. Bu karar, ilk kez değerlendirilen bir programın genel değerlendirmesinde ölçütleri sağlamayan eksiklikleri olduğunu gösterir. RKG veya ZKG değerlendirmesinden sonra verilmesi durumunda, bu karar, akreditasyonu olan bir programın genel değerlendirmesinde saptanan eksikliklerinin ya da ara değerlendirmesinde sürmekte olduğu saptanan zayıflıklarının RKG veya ZKG süresinden sonra da hâlâ devam etmekte olduğunu gösterir.
- (10) **S** (Sonlandırma) – Bu karar genellikle bir kurumun kapatılma kararı alınan bir programının akreditasyonunun sonra erdiği tarihten itibaren uzatılması istemine yanıt olarak alınır. Bu kararın amacı, kapatılacak programda halen okumakta olan öğrencileri kapsamaktır. Bu kararın süresi genellikle bir (1) yıldır. Kurum tarafından verilen yıllık raporlara dayalı olarak toplam üç (3) yılı aşmayacak şekilde akreditasyon uzatması verilebilir. Bu karar RKG veya ZKG değerlendirmesinden sonra verilemez.
- (h) Bir “kanıt göster”e dayalı “akreditasyon vermeme” kararı, USDAD’ın (itiraz durumlarında USDAD Yönetim Kurulu’nun) “akreditasyon vermeme” kararını izleyen akademik yıl başlangıcında yürürlüğe girer. USDAD tarafından bir programa daha önce verilmiş olan akreditasyon kaldırılırsa ve bu karara kurumca itiraz edilmezse ya da itiraz edilme durumunda karar USDAD Yönetim Kurulu’nca bozulmazsa, bu programın akreditasyonu sonlandırılır.
- (i) Bazen, kurumlar bir programı kapatabilirler. Aşağıdaki işlemlerin yapılması koşulu ile, USDAD kurumlar ile ortak çalışarak böyle bir programın akreditasyonunun kapatılma tarihine kadar geçerli olmasını sağlar:
- (1) Verilmiş olan bir akreditasyon süresi içinde kurumlar tarafından kapatılan bir programın akreditasyonu, kurumca verilecek bir raporun USDAD tarafından kabul edilmesi koşulu ile kapatılma kararının bildiriminden kapatılma tarihine kadar geçerli sayılır.
 - (2) Mevcut akreditasyon süresinin bitimini üç (3) yıldan fazla geçmeyen bir tarihte kapatılacak bir programın akreditasyonu, kurumca verilecek bir rapora dayanarak USDAD tarafından verilecek “**Sonlandırma**” kararı ile kapatılma tarihine kadar bir (1), iki (2) ya da en fazla üç (3) yıl uzatılabilir. Gerekli durumlarda USDAD bu kararı alabilmek için genellikle bir (1) gün süren ve yalnızca bir takım başkanınca yapılacak kısa bir kurum ziyareti talep edebilir.
 - (3) USDAD, akreditasyon verilmiş programlar listesinde, kapatılacak programlardan “**Sonlandırma**” kararı alınanlar için kapatılma tarihine ilişkin bir not koyar.
- (j) USDAD, USDAD tarafından uygun görülen programları akredite eder, akreditasyon kararlarını ve raporlarını ilgili kuruma bildirir, akreditasyon verilmiş programların listesini yıllık olarak hazırlar, arşivler ve topluma duyurur. Bu şekilde listelenmiş programların akreditasyon statüleri bu programlardan bir önceki yıl mezun olanlar için de geçerlidir.
- (k) USDAD tarafından değerlendirilen programlar için hazırlanan değerlendirme raporları yasal bir zorunluluk hariç, ilgili kurum dışında kimse ile paylaşılmaz.

MADDE 12 Akreditasyon Kararlarının Topluma Duyurulması

(a) USDAD tarafından akreditasyon verilmiş programlar listesinin güncel sürümü USDAD web sitesinde yayımlanır. Bu listede akreditasyon alan programların adları ve verilen akreditasyonun süresi belirtilir. USDAD web sitesinde yayımlanacak akreditasyon verilmiş programların listesi için kullanılacak format ve açıklanacak bilgilerin ayrıntıları Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir.

(b)

- (1) Akreditasyon sürelerinin dolacağı tarihten bir önceki yılın Ocak ayı sonuna kadar
- (2) USDAD'a başvurmayan programlar,
- (3) başvurusunu Madde 5.1(d), (f), (h), 5.2(b-2) veya 5.2(c) uyarınca geri çekmiş sayılan
- (4) programlar,
- (5) başvurusunu Madde 5.2(b-1) veya 5.2(c) uyarınca yapmamış sayılan programlar,
- (6) akreditasyonu Madde 11(g)(10) uyarınca bitirilen programlar ve
- (7) akreditasyonu Madde 11(i) uyarınca sonlandırılan programlar

USDAD web sitesinde daha önce verilmiş olan akreditasyon süreleri değiştirilmeden akredite edilmiş programlar listesinde muhafaza edilir.

MADDE 13 İtirazlar

- (a) İtirazlar, yeniden değerlendirme istemleri ve yeniden ziyaret istemleri yalnızca “**akreditasyon vermeme**” kararlarına karşı yapılabilir. Buna ek olarak, bu tür itiraz ya da istemler yalnızca USDAD'ın bazı bilgi hataları ya da USDAD'ın yayınlanmış ölçütleri, yönetmelikleri ve yönergelerine aykırı değerlendirmeler sonucu oluşan bir “**akreditasyon vermeme**” kararının uygun olmadığı görüşüne dayandırılabilir. İtiraz ya da yeniden değerlendirme istemlerinde, yalnızca USDAD'ın karar aldığı sırada yalnızca USDAD tarafından bilinen koşullar göz önüne alınacaktır. Yeniden ziyaret istemi durumunda, istemden önce yapılmış ve kurumca belgelenmiş önemli gelişmeler ve düzeltmeler de göz önüne alınacaktır.
- (b) Kurumlar hemen itiraz etmek yerine, önce USDAD tarafından yeniden değerlendirme ya da yeniden ziyaret isteyebilirler. Eğer bu tür bir istem USDAD tarafından reddedilirse, kurum ilk baştaki “**akreditasyon vermeme**” kararına itiraz edebilir. Yeniden değerlendirme ya da yeniden ziyaret istemleri, “**akreditasyon vermeme**” kararının kurumlara tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde USDAD'a yazılı olarak yapılmalıdır.
- (c) İtirazlar “akreditasyon vermeme” kararının ya da yapılmış olan yeniden değerlendirme ya da yeniden ziyaret isteminin reddinin kurumlara tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde USDAD'a yazılı olarak yapılmalıdır.
- (d) Kurumlar kendileri için en uygun olabilecek hareket tarzını belirlemek için USDAD Yönetim Kurulu Başkanlığı'na her zaman danışabilirler.
- (e) Yeniden Ziyaret
 - (1) “**Akreditasyon vermeme**” kararı alınmış bir programda, bir sonraki değerlendirme dönemi başlamadan önce önemli ve belgelenmiş geliştirmeler yapılırsa, bu program yeniden ziyaret adayı olabilir. Bu gibi durumlarda, kurum “akreditasyon vermeme” kararının kendisine tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde USDAD'a yazılı olarak yeniden ziyaret istemi başvurusu yapmalıdır. Bu istemle birlikte, USDAD'ın kuruma yaptığı bildirimde söz edilmiş eksikliklerin giderilmesi için alınmış önlemleri açıklayan bir rapor da verilmelidir. Bu rapor, önemli gelişmelerin ve

düzeltilici önlemlerin belgelerini içermeli ve yeniden ziyaret istemini desteklemelidir. Ancak kurumlar, düzeltilici önlemlerin etkinliğinin yeterli düzeyde olmamasının ziyaretin de üretken olmamasına yol açabileceği konusunda uyarılır.

- (2) USDAD, kurumun yeniden ziyaret isteminin USDAD'a ulaşmasını izleyen otuz (30) gün içinde bu istemi karara bağlar. Bu karar, yalnızca "**akreditasyon vermeme**" kararına yol açan eksiklikler ile ilgili kurum tarafından verilen rapora ve destekleyici belgelere dayanarak verilir.
 - (3) USDAD yeniden ziyarete gerek olmadığı sonucuna varırsa, USDAD'ın istem gerekçelerini uygun görmeme nedenleri ve kurumun "**akreditasyon vermeme**" kararına itiraz hakkı bulunduğu ilgili kuruma bildirilir.
 - (4) USDAD yeniden ziyaret kararı alırsa, kurumun "**akreditasyon vermeme**" kararına ya da yeniden ziyaret sonunda verilebilecek "**akreditasyon vermeme**" kararına itiraz haklarından birisinden vazgeçtiği kabul edilir.
- (f) Yeniden Değerlendirme
- (1) "**Akreditasyon vermeme**" kararı alınmış bir programın sahibi kurum, USDAD'ın önemli ve belgelenmiş bazı hatalı bilgileri kullanarak hatalı bir "**akreditasyon vermeme**" kararına vardığını ortaya koyarsa yeniden değerlendirme adayı olabilir. Bu gibi durumlarda, kurum "**akreditasyon vermeme**" kararının kendisine tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde USDAD'a yazılı olarak yeniden değerlendirme istemi başvurusu yapmalıdır. Bu istemle birlikte, önemli ve belgelenmiş bilgi hatalarını ve bunların hatalı "**akreditasyon vermeme**" kararına olan etkilerini açıklayan bir rapor ve bu savı destekleyici belgeler de verilmelidir.
 - (2) USDAD kurumların isteminin USDAD'a ulaşmasını izleyen otuz (30) gün içinde "**akreditasyon vermeme**" kararını yeniden değerlendirir. Bu değerlendirme, yalnızca "**akreditasyon vermeme**" kararına yol açan eksiklikler ile ilgili, kurumca verilen rapora ve destekleyici belgelere dayanılarak yapılır.
 - (3) USDAD'ın hatalı karar vermesine yol açan yanlışlar konusunda kurumun haklı olduğu kabul edilirse, USDAD "**akreditasyon vermeme**" kararını değiştirerek alınabilecek akreditasyon kararları içinde en uygun olanını verebilir.
 - (4) USDAD, yeniden değerlendirme yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varırsa, red nedenlerini ve kurumun "**akreditasyon vermeme**" kararına itiraz etme hakkı olduğunu açıklayan bir yazı ile yeniden değerlendirme istemini reddeder. Yeniden değerlendirmenin reddine itiraz edilemez.
- (g) İtiraz
- (1) Yalnızca "**akreditasyon vermeme**" kararına itiraz edilebilir. İtirazlar, "**akreditasyon vermeme**" kararının kurumlara tebliğini izleyen otuz (30) gün içinde kurumun rektörü tarafından USDAD'a yazılı olarak yapılmalıdır. Bu itirazla birlikte, hangi bilgi hatalarına ya da USDAD'ın yayınlanmış ölçütler, politikalar ya da yöntemlerinin hangilerine uymaması nedeniyle USDAD'ın aldığı "**akreditasyon vermeme**" kararının uygun olmadığına nedenleri de verilmelidir.
 - (2) İtiraz kararının USDAD'a ulaşmasından sonra, USDAD Yönetim Kurulu kendi üyelerinden ve/veya Yönetim Kurulu'nun eski üyelerinden itiraz eden kurum üyesi olmayanlar arasından en az üç kişilik bir itiraz komitesi seçer. Bu komitenin en az bir üyesinin program değerlendiriciliği ve/veya USDAD eski üyeliği deneyimi olması gerekir. USDAD Yönetim Kurulu komite üyelerinin birini komite başkanı olarak atar.
 - (3) Değerlendirme sürecinin değişik aşamalarında kuruma verilen tüm belgelerin, kurumun değerlendirme sürecindeki yanıtının, kurum ve USDAD tarafından verilen diğer belgelerin kopyaları itiraz komitesine verilir.
 - (4) Kurumun, kendisine daha önce USDAD tarafından gönderilmiş olan "**akreditasyon vermeme**" kararının dayandırıldığı USDAD değerlendirmelerine

bir yanıt vermesi

beklenir. Kurum itirazını destekleyecek diğer gerekli malzemeyi de sunabilir. Ancak, bu tür malzemelerin, “**akreditasyon vermeme**” kararı alınmış programın değerlendirilme sürecinde kurumca USDAD’a verilmiş olması gerekir.

- (5) USDAD’ın “**akreditasyon vermeme**” kararını aldığı toplantısından sonra yapılan program düzenlemeleri itiraz komitesince göz önüne alınmaz.
- (6) USDAD kendi görüşlerini açıklamak için kuruma verilen yanıt ve “**akreditasyon vermeme**” kararının dayandırıldığı değerlendirmelere ek olarak başka yazılı belgeler de sunabilir. Bu tür malzemelerin kuruma ve itiraz komitesine komitenin toplantısından en az altmış (60) gün önce verilmesi gerekir. Kurumun bu malzemelerle ilgili olabilecek itiraz ve karşı açıklamaları komite toplantısından en az otuz (30) gün önce komiteye sunulmalıdır.
- (7) İtiraz komitesi toplantısında alınacak tavsiye kararında, yalnızca kurum ve USDAD tarafından verilmiş yazılı belgeler göz önüne alınacaktır. Kurum ya da USDAD temsilcileri bu toplantıya katılamaz. İtiraz komitesinin alacağı karar, USDAD’ın alabileceği karar seçenekleri ile sınırlıdır. İtiraz komitesinin kararı USDAD Yönetim Kurulu üyelerine Komite Başkanı tarafından yazılı bir rapor ile iletilir. USDAD Yönetim Kurulu tarafından alınan karar kesindir.
- (8) Karar ve gerekçeleri, kararın alınmasını izleyen on beş (15) gün içinde USDAD tarafından kuruma yazılı olarak bildirilir.

MADDE 14 Değerlendirme Dönemi İçindeki Değişiklikler

- (a) USDAD tarafından akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek
 - (1) Program Adı
 - (2) Öğretim Kadrosu
 - (3) Öğretim Amaçları
 - (4) Öğretim Programı İçeriği
 - (5) Öğrenciler
 - (6) Yönetim
 - (7) Kurum Altyapısı
 - (8) Kurumun Programa Verdiği Önem
 - (9) Kurumun Mali Durumu
- vb. değişikliklerin USDAD’a bildirilmesi kurum yetkilisinin sorumluluğudur.
- (b) Akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek önemli değişikliklerin kurumca ya da üçüncü bir tarafça USDAD’a bildirilmesi üzerine bir değerlendirme süreci başlatılır. Bu değerlendirme sürecinde atılacak ilk adım, kurumun öne sürülenlere ya da kararlara yanıt verecek şekilde USDAD’a bilgi vermesidir.
- (c) Kurum tarafından sağlanan bilgilerin çok ayrıntılı olması gerekmez. Ancak, değişikliğin akredite edilmiş programa etkisinin değerlendirilebilmesi için yeterli ayrıntıyı içermelidir.
- (d) USDAD kurumca verilen bilgileri değerlendirerek halen geçerli olan akreditasyon kararında değişiklik gerekip gerekmediğine karar verir. Bu karar, değişiklikten etkilenen programın ilgili değerlendirme ölçütlerini sağlamayı sürdürüp sürdürmediğinin kesinlik derecesine bağlıdır.
- (e) Akredite olmuş bir programdaki önemli değişiklik bildiriminin USDAD Sekreterliği’ne ulaşmasından sonra, USDAD başkanı kurum tarafından sağlanan bilgilerin kopyalarını USDAD -Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi (Sürüm 2.0 -

iki USDAD üyesine gönderir.

- (f) USDAD'ın bu iki üyesinden kendilerine sağlanan bilgileri değerlendirmeleri ve önerilerini otuz (30) gün içinde USDAD'a bildirmeleri istenir. Bu üyeler, USDAD Sekreterliği aracılığı ile ek bilgi isteyebilirler. Yapılacak öneri ya değişiklikten etkilenen programın akreditasyonunun içinde bulunulan değerlendirme dönemi sonuna kadar uzatılması ya da değiştirilen programın akreditasyon statüsünü belirlemek amacıyla kurumdan bir yeniden ziyaret isteminde bulunmasının istenmesi şeklinde olabilir.
- (g) USDAD yapılan öneriyi değerlendirir ve kesin bir kararı zaman geçirmeden alır.
- (h) Bu kesin karar kuruma USDAD tarafından hemen bildirilir.
- (i) Yeniden ziyaret yapılmasının bir kurumca reddedilmesi, söz konusu olan programın akreditasyonunun iptal nedenidir.
- (j) Akredite olmuş programları bulunan kurumlarda programların kapatılması ve programların öğretim kadrosunda, altyapısında, organizasyonunda, kayıtlı öğrencilerinde ve diğer ilgili etmenlerinde olabilecek önemli değişiklikler hakkında USDAD sürekli bilgilendirilmelidir. Eğer akredite edilmiş bir program kapatılırsa, bu programın USDAD akreditasyonu, Madde 11.11'deki süreç izlenmezse kendiliğinden sona ermiş olur.

MADDE 15 Yönergede

Değişiklik

Bu yönerge üzerindeki değişiklik önerileri Yönetim Kurulu'na USDAD tarafından ya da USDAD Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek bir komite tarafından sunulabilir. Değişiklik önerilerinin yürürlüğe girişi, aksine özel bir durum yoksa sunum yılından bir sonraki yıldaki değerlendirme dönemidir. USDAD tarafından hazırlanan öneriler, Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısının gündemine alınır ve karara bağlanır.

MADDE 16

Yürürlük

Bu yönerge Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.